

Nově zakládaná města mají jasný geometrický plán ulic (srov. Z. Beneš, Dějiny středověku, s. 95). Platí to i pro České Budějovice, které Přemysl Otakar II. založil jako svou mocenskou základnu v centru panství nejmocnějšího českého šlechtického rodu Vítkovců, kteří byli v mnoha ohledech nejen jeho nepřáteli, ale i potencionálními mocenskými konkurenty. Středověké jádro města je v leteckém pohledu zřetelně patrné i dnes.

to byla např. Jihlava, Jílové, ale především Kutná Hora. Horní města měla celou řadu zvláštností, sociálními počínaje a politickými konče. Mezi ně můžeme počítat i tu, že v jejich první fázi šlo po stavební stránce spíše o velkou, neuspořádanou, živelně vznikající vesnici, která teprve se stabilizací dolování a utvářející se městské společnosti nabyla podoby skutečného města.

Kutná Hora Horní města získala záhy mezi českými a moravskými městy zvláštní a v mnohém výsadní postavení. Patřila nejen mezi **nejbohatší**, ale také jejich sociální struktura a způsob života v nich byly odlišné od měst jiných typů. Zvláštní pozornost jim věnoval i sám král, protože měl na těžbu a zpracování kovů monopol – tzv. **horní regál**. Přímo „stříbrná horečka“ nastala v Čechách v polovině 13. století, kdy byla objevena bohatá ložiska stříbra na Českomoravské vrchovině. A když se zdálo, že jejich zásoba je již vyčerpána, bylo objeveno další naleziště nedaleko Kolína. Záhy se ukázalo, že je nesmírně bohaté. Kolem něho brzy vyrostlo město, které se mělo stát po Praze na-

Kutná Hora byla – oproti třeba Českým Budějovicím, anebo i Novému Městu pražskému – městem, které nejprve vznikalo bez předchozího plánu, živelně. Proto má její jádro půdorys vlastně stejný jako Staré Město pražské.

